

О. Е. Лубенченко,

доктор економічних наук, доцент,
завідувач Національного центру обліку та аудиту,
E-mail: olga.lubenchenko@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4209-8929>;

М. М. Василюк,

кандидат економічних наук, доцент,
докторант Національного центру обліку та аудиту,
E-mail: v.mariya69@ukr.net
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7372-4382>;
Національна академія статистики, обліку та аудиту

Організаційні засади аудиту фінансової звітності в Україні

Визначено кроки з організації роботи аудиторської фірми щодо виконання завдання з обов'язкового аудиту фінансової звітності, а саме: 1) призначення ключового партнера з аудиту, виходячи з критеріїв забезпечення якості аудиту, незалежності та компетентності; 2) документування виявлених невідповідностей Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» у роботі аудиторської фірми; 3) формування особових справ замовників аудиту; 4) формування робочих документів, у тому числі тих, що підтверджують незалежність аудиторської фірми та її співробітників, висновки, зроблені під час аудиту, для формування аудиторського звіту; 5) урахування особливостей дій ключового партнера з аудиту при проведенні перевірки консолідованої фінансової звітності, взаємодії з Інспекцією із забезпечення якості, що входить до складу Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю та Аудиторською палатою України. Встановлено, що законодавство України дозволяє призначати більше одного ключового партнера. Така ситуація цілком прийнятна під час аудиту фінансової звітності суб'єктів господарювання, що складають консолідовану звітність і мають розгалужену структуру.

Обґрунтовано, що розпорядчим документом аудиторської фірми (наказом) призначається ключовий партнер з аудиту та члени команди із завдання. Призначенню останніх передують оцінка необхідних ресурсів (людських та технічних) для виконання завдання на етапі прийняття клієнта, яка може в подальшому, на етапі планування та етапі виконання завдання, переглядатися, а отже, відповідно змінюватиметься склад команди. Надано приклад розрахунку бюджету часу на виконання аудиторського завдання. Визначено, що заміна ключового партнера під час аудиту є недоречною, оскільки законодавство вимагає від такого партнера особистої участі у перевірці та підписання аудиторського звіту наприкінці перевірки. Заміна ключового партнера знижуватиме якість аудиту фінансової звітності через відсутність постійного нагляду за процесом перевірки та керування членами команди із завдання, особливо при вирішенні спірних питань. Аудиторська фірма має визначити невідповідності власної практики вимогам Закону «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» і впровадити процедури документування виявлених невідповідностей. У статті систематизовані такі невідповідності. Визначено формат особової справи замовників аудиту та джерела формування особових справ. Аудиторським фірмам запропоновано формат журналу розгляду скарг замовників та регуляторних органів. Рекомендовані заходи сприятимуть забезпеченню якості аудиту фінансової звітності в Україні.

Ключові слова: *аудит, якість аудиторських послуг, організація аудиту, професійна етика, ключовий партнер з аудиту.*

Обов'язковість аудиту фінансової звітності для суб'єктів господарювання визначена Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 05.10.2017 р. № 2164-VIII (ст. 14). Фінансову звітність у повному обсязі разом з аудиторським висновком оприлюднюють такі підприємства: що становлять суспільний інтерес (крім великих підприємств, які не є емітентами цінних паперів); публічні акціонерні товариства; суб'єкти природних монополій на загальнодержав-

ному ринку та підприємства, які здійснюють діяльність з видобутку корисних копалин загальнодержавного значення; великі підприємства, які не є емітентами цінних паперів; середні підприємства; інші фінансові установи, що належать до мікропідприємств і малих підприємств [1]. Розширення переліку суб'єктів господарювання, фінансова звітність яких підлягає обов'язковому аудиту, та поглиблення розуміння того, що будь-який суб'єкт господарювання може залучити незалежний аудит,

свідчить про зацікавленість користувачів у якісній неупередженій інформації щодо фінансового стану, результатів діяльності, руху грошових коштів та капіталу. Такі обставини покладають значну відповідальність на суб'єктів аудиторської діяльності, а новий Закон України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність” від 21.12.2017 р. № 2258-VIII потребує нових заходів щодо організації аудиту фінансової звітності [2].

Організаційні засади аудиту розглядалися у працях вітчизняних учених, зокрема О. Редька [3], Ю. Бондар [4], Н. Проскуріної [5] та багатьох інших. Але новітні вимоги законодавства, потреби користувачів фінансової звітності, в тому числі регуляторних органів, вимагають від аудиторів оновлення організаційного забезпечення аудиту фінансової звітності суб'єктів господарювання.

Метою дослідження є формування нових механізмів організації процесу аудиту фінансової звіт-

ності, надання аудиторським фірмам інструментарію для реалізації вимог Закону України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність”.

Організація роботи з виконання завдання з обов'язкового аудиту фінансової звітності визначається ст. 24 Закону України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність”. Такий самий підхід має бути застосований і до аудиту фінансової звітності, обов'язковість якого не передбачена Законом “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”. Стаття 24 передбачає, що одним із перших кроків при прийнятті завдання з обов'язкового аудиту є призначення щонайменше одного ключового партнера з аудиту. Міжнародні стандарти аудиту видання 2016–2017 рр. (далі – МСА) та Закон України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність” надають різні трактування дефініцій “партнер”, “ключовий партнер”, “партнер із завдання”, що представлено в табл. 1.

Таблиця 1

Тлумачення дефініцій “партнер”, “ключовий партнер”, “партнер із завдання” Міжнародними стандартами аудиту та Законом України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність”

Міжнародні стандарти аудиту [5]	Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» [2]
<p>Партнер (Partner) – будь-яка фізична особа, уповноважена приймати від імені фірми зобов'язання щодо виконання завдання з надання професійних послуг.</p> <p>Партнер із завдання (Engagement partner) – партнер або інша особа у фірмі, яка несе відповідальність за завдання та його виконання, за звіт, що надається від імені фірми та чий повноваження і компетенція підтверджені професійною організацією, регуляторним органом або відповідно до законодавства (у разі, якщо це вимагається). У випадку застосування для державного сектору термін “партнер із завдання” слід розуміти як посилання на його еквівалент, де це є доречним.</p> <p>Партнер із завдання для групи (Group engagement partner) – партнер або інша особа у фірмі, яка несе відповідальність за завдання з аудиту групи та його виконання, а також за звіт аудитора щодо фінансової звітності групи, який надається від імені фірми. Якщо аудит групи здійснюють спільні аудиторів, спільні партнери із завдання та їхні команди із завдання вважаються партнером із завдання для групи та командою із завдання для відповідно</p>	<p>Ключовий партнер з аудиту – це аудитор, який: – призначений аудиторською фірмою відповідальним за проведення аудиту фінансової звітності від імені аудиторської фірми; у разі аудиту групи – це аудитор, призначений аудиторською фірмою відповідальним за проведення аудиту консолідованої фінансової звітності групи, та аудитор, призначений відповідальним за проведення аудиту фінансової звітності дочірніх підприємств; Ключовий партнер з аудиту підписує аудиторський звіт</p>

У глосарії до Міжнародних стандартів аудиту відсутнє визначення “ключовий партнер з аудиту”, водночас аналіз визначень дає змогу припустити, що ключовий партнер з аудиту за МСА є партнером із завдання (Engagement partner), а відповідно, зобов'язаний підтвердити свою компетентність та незалежність через:

- 1) наявність чинного сертифікату аудитора,
- 2) проходження безперервного постійного навчання аудиторів, зокрема за програмами щодо забезпечення якості аудиту;
- 3) письмове декларування своєї незалежності, що включає незалежність думки і поведінки.

Закон України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність” дозволяє призначати більше одного ключового партнера. Така ситуація цілком прийнятна під час аудиту фінансової звітності суб'єктів господарювання, що скла-

дають консолідовану звітність, мають розгалужену структуру. Про відповідне рішення має бути сформовано розпорядчий документ аудиторської фірми – наказ керівника про призначення ключового партнера (або партнерів) із завдання, членів команди із завдання (Engagement team). Призначенню членів команди із завдання передують оцінка необхідних ресурсів (людських і технічних) для виконання завдання на етапі прийняття клієнта, яка може в подальшому на етапі планування й етапі виконання завдання переглядатися та відповідно змінюватися склад команди. Розрахунок необхідних ресурсів документується в робочих документах аудитора, табл. 2.

Застосування застарілих норм щодо оцінки ресурсів на проведення аудиту, які буди визначені Положенням з національної практики аудиту 1 “Особливості узгодження умов завдання з

Розрахунок бюджету часу на виконання аудиторського завдання (фрагмент)

№	Предмет уваги аудитора	Застосовані аудиторські процедури	Час на проведення процедур	Виконавець
1	Планування аудиту фінансової звітності	Аналітичні процедури, розрахунок	8 людино-годин	1 особа – аудитор, ключовий партнер
2	Дослідження правоустановчих документів та облікової політики суб'єкта господарювання, фінансова звітність якого перевіряється	Запит	8 людино-годин	1 особа – аудитор
3	Облік необоротних активів та їх відображення у фінансовій звітності: – основні засоби; – нематеріальні активи; – довгострокові фінансові інвестиції; – довгострокова дебіторська заборгованість	Перевірка облікових записів та первинних документів, вибіркові дослідження наявності активів (інвентаризація), підтвердження, аналітичні процедури	48 людино-годин	1 особа – аудитор, 1 особа – асистент аудитора
.....				
...	Формування листа управлінському персоналу та звіту аудитора	Аналітичні процедури, звіряння, перерахунок	24 людино-години	1 особа – аудитор, ключовий партнер, 1 особа – контролер якості завдання
Загальний обсяг часу – 240 людино-годин: • аудитор, ключовий партнер – 80 людино-годин; • аудитор – 80 людино-годин; • асистент аудитора – 80 людино-годин				

обов'язкового аудиту та укладання договору про проведення обов'язкового аудиту з врахуванням вимог національного законодавства”, затвердженим рішенням Аудиторської палати України від 20.12.2013 р. № 286/12, є недоцільним з урахуванням новітніх вимог законодавства.

Недоречною є і заміна ключового партнера, оскільки Закон України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність” вимагає від нього особистої участі у перевірці й підписанні аудиторського звіту наприкінці перевірки. Заміна ключового партнера знижуватиме якість аудиту фінансової звітності через відсутність як постійного нагляду за процесом перевірки, так і керування членами команди з завдання, вирішення спірних питань.

Законодавство дозволяє аудитору, який провадить аудиторську діяльність як фізична особа – підприємець або незалежну професійну діяльність, долучатися до обов'язкового аудиту шляхом укладання відповідних трудових або цивільно-правових угод. Дослідження статистики реєстрів аудиторів та аудиторських фірм дає змогу сказати, що частка фізичних осіб – підприємців складає 3,5% від загальної кількості суб'єктів аудиторської діяльності [7]. Незначна кількість аудиторів-підприємців ускладнює контроль за їх незалежною діяльністю поза штатом аудиторської фірми, тому аудиторська фірма, що співпрацює з такими фахівцями, має вдаватися до додаткових заходів контролю якості аудиторських завдань з метою підтримки своєї репутації.

Аудиторська фірма має визначити невідповідності власної практики вимогам Закону “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність” і впровадити процедури документування

виявлених невідповідностей. Такі невідповідності законодавству можуть бути систематизовані так:

1) невідповідність етичним вимогам (статті 8, 9, 10, 11, 12, 28 Закону) – відсутність документування незалежності ключового партнера та членів команди із завдання, недотримання принципу професійного скептицизму, принципу конфіденційності та збереження професійної таємниці;

2) порушення процедур прийняття клієнта та продовження співпраці з клієнтом (статті 7, 14, 23, 25, 26, 27, 29 Закону) – при проведенні обов'язкового аудиту не враховані вимоги щодо кількості штатних кваліфікованих працівників, умови призначення та відсторонення аудиторської фірми, умови щодо її винагороди за проведений аудит при одночасному наданні замовнику неаудиторських послуг);

3) порушення щодо кваліфікації задіяного в аудиті персоналу аудиторської фірми (статті 19, 23) – аудиторська фірма не обґрунтувала обсяг технічних та людських ресурсів, час на проведення аудиторських процедур;

4) порушення у виконанні завдання та контролі за його якістю (статті 23, 24, 32) – відсутність документування щодо наявності та відповідності створеної системи контролю якості, в тому числі відсутність внутрішньофірмових вимог в аудиторській фірмі до виконання певних завдань з аудиту.

Виявлені аудиторською фірмою порушення Закону України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність” трансформуються у щорічний звіт щодо таких порушень із визначенням шляхів їх усунення, який є внутрішнім документом аудиторської фірми та доводиться до відома

всіх її співробітників, що долучаються до аудиту. Якщо аудиторська фірма отримує консультації зовнішніх експертів або регуляторних органів щодо застосування норм вищезазначеного Закону, то такі звернення та рекомендації консультантів також документуються у звіті.

Для кожної юридичної особи, звітність якої підлягала обов'язковому аудиту, складається особова справа (табл. 3).

Усі дії аудиторів, асистентів аудитора та ключового партнера мають бути задокументовані че-

Таблиця 3

Формат особової справи юридичної особи, звітність якої підлягала обов'язковому аудиту

Розкриття (документування) інформації	Джерело інформації
Найменування та місцезнаходження замовника – юридичної особи	Статут замовника – юридичної особи, витяг, виписка з Єдиного державного реєстру
Для аудиторської фірми – прізвище, ім'я, по батькові призначеного ключового партнера з аудиту	Наказ аудиторської фірми про призначення ключового партнера та членів команди із завдання
Сума винагороди, отриманої за послуги з обов'язкового аудиту, та винагороди, отриманої за інші послуги, у кожному фінансовому році	Угода між аудиторською фірмою, що виконувала аудит, та замовником – юридичною особою, інші укладені угоди із замовником, дані бухгалтерського обліку, акти щодо надання послуг

рез формування робочих документів. Особливу увагу законодавство приділяє документуванню:

- незалежності аудиторів та ключового партнера, їх компетентності;
- застережних заходів щодо зниження загроз незалежності;
- достатності ресурсів для виконання аудиторського завдання;
- вимог щодо винагороди за аудит та дотримання обмежень щодо надання інших неаудиторських послуг, вимог щодо тривалості надання послуг замовника;
- чесності управлінського персоналу та власників замовника;
- інформації, що надається аудиторською фірмою аудиторському комітету замовника;
- процедур, використаних під час аудиту, та суджень, що стали основою формування аудиторської думки; процедур моніторингу аудиторських завдань та системи контролю якості в цілому.

Для зручності аудиторів пропонується робочий документ “Оцінка різниць, виявлених аудитором”, табл. 4 (приклад). У цьому документі обов'язковими є перехресні посилання на інші робочі документи, на підставі яких зроблені висновки аудиторів.

Ключовий партнер з аудиту:

- має визначити достатній обсяг робочої документації, зокрема щодо аудиту консолідованої фінансової звітності;
- несе відповідальність за аудиторський звіт і за додатковий звіт для аудиторського комітету замовника;
- на підставі свого професійного судження надає оцінку результатам аудиту складових консолідованої фінансової звітності.

За відсутності прийнятної та достатньої інформації щодо аудиту фінансової звітності суб'єктів господарювання, яка потребує консолідації, та за умови, що інформація у такій звітності є суттєвою, ключовий партнер з аудиту письмово має повідо-

Таблиця 4

Оцінка різниць, виявлених аудитором

Оцінка різниці			Вплив на фінансову звітність (сума більше/менше заявленої, як:			
Характер різниці	Причина	Індекс робочого документа	актив	власний капітал	суттєвість статті	виправлено
Зниження ряд 1155 “Поточна дебіторська заборгованість”	Порушення п. 1.4 П(С)БО 25	Т. 13	+9,9	–	Суттєва	Ні
Зниження ряд 1140 “Капітал”	Порушення п. 1.4 П(С)БО 25	Т. 13	–	+9,9	Суттєва	Ні
Перевірив аудитор: П. І. Б.						

мити Інспекцію із забезпечення якості, що входить до складу Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю, вжити заходів щодо проведення повторного аудиту фінансової звітності компонентів. На запит Інспекції із забезпечення якості або Аудиторської палати України, в рамках її повноважень, визначених законодавством, ключо-

вий партнер з аудиту надає робочі документи, що розкривають сутність проведених аудиторських процедур та результати аудиту. Перелік робочих документів визначається внутрішньофірмовими стандартами за кожним з етапів аудиту. Час для формування пакета робочих документів аудитора складає 60 днів з моменту підписання звіту ауди-

тора керівником аудиторської фірми та ключовим партнером з аудиту.

Під час аудиту можливі суперечки між менеджментом замовника, користувачами аудиторських звітів та членами команди із завдання. У цьому ви-

падку суб'єкт аудиторської діяльності документує усі подані письмово скарги за такими пунктами: особа, яка надала скаргу; сутність скарги; результати розгляду скарги та надана відповідь особі, яка подала скаргу, в журналі розгляду скарг, табл. 5.

Таблиця 5

Журнал обліку скарг аудиторської фірми

№	Дата	Особа, яка надала скаргу / Сутність скарги	Пояснення / Вжиті заходи	Підпис особи, що розглядала скаргу
1				
2				
3				

Розгляд скарг сприятиме систематизації можливих помилок під час проведення аудиту та нормативних документів, що свідчать про їх правову оцінку.

Сучасний стан незалежного аудиту дозволяє розглядати його як сформовану професійну інтелектуальну діяльність у сфері господарювання. Закон України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність” потребує від вітчизняних аудиторів вжити заходи щодо забезпечення якості аудиту через процедури організації процесу пере-

вірки фінансової звітності. Запропоновані заходи можуть бути застосовані в роботі аудиторських фірм, Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю, Аудиторської палати України.

Подальші дослідження будуть спрямовані на розробку внутрішньофірмового стандарту щодо організації аудиту фінансової звітності як для підприємств суспільного інтересу, так і для інших суб'єктів господарювання.

Список використаних джерел

1. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV станом на 05.10.2017 р. // База даних “Законодавство України” / ВР України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 21.06.2019).
2. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII // База даних “Законодавство України” / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19> (дата звернення: 21.06.2019).
3. Редько О. Ю. Аудит в Україні. Морфологія: монографія. Київ: ДП “Інформ.-аналіт. агентство”. 2008. 493 с.
4. Бондар Ю. В. Робочі документи аудитора. Лід Скедьюли та програми. Аудиторська вибірка: посібник. 2-ге вид. Київ: ДП “Інформ.-аналіт. агентство”, 2017. 396 с.
5. Проскуріна Н. М. Аудит дотримання принципу безперервності як перспективний напрямок розвитку аудиту // Вісник Львівської комерційної академії. Серія економічна. 2014. Вип. 44. С. 144–147.
6. Handbook of International Quality Control, Auditing, Review, Other Assurance, and Related Services Pronouncements. 2016–2107 Ed. Vol. I. URL: https://www.apu.net.ua/attachments/article/1151/2017_часть1.pdf (дата звернення: 21.06.2019).
7. Реєстр аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності // Офіційний веб-сайт Аудиторської палати України. URL: <https://www.apu.com.ua/2018/10/01/реєстр-аудиторів-та-субектів-аудитор/> (дата звернення: 21.06.2019).

References

1. Pro bukhgalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini: Zakon Ukrainy vid 16.07.1996 r. № 996-XIV, stanom na 01.01.2018 r. [On Accounting and Financial Reporting in Ukraine. Law of Ukraine of July 16, 1996 № 996-XIV as of October 05, 2017]. *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14> [in Ukrainian].
2. Pro audyt finansovoi zvitnosti ta audytorsku diialnist: Zakon Ukrainy vid 21.12.2017 r. № 2258-VIII [On the Audit of Financial Reporting and Audit Activity. Law of Ukraine of December 27, 2017 № 2258-VIII]. *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19> [in Ukrainian].
3. Redko, O. Yu. (2008). *Audyt v Ukraini. Morfolohiia [Audit in Ukraine. Morphology]*. Kyiv: DP “Informatsiino-analitychne ahentstvo” [in Ukrainian].
4. Bondar, Yu. V. (2017). *Robochi dokumenty audytora. Lid Skediuly ta prohramy. Audytorska vybirka [Working papers of the auditor. Lead Schedules and Programs. Audit sample]*. (2nd ed.). Kyiv: DP “Informatsiino-analitychne ahentstvo” [in Ukrainian].
5. Proskurina, N. M. (2014). *Audyt dotrymanna pryntsypu bezperernosti yak perspektyvnyi napriamok rozvytku audytu [Audit of Compliance with the Principle of Continuity as a Perspective Direction of Audit*

Development]. *Visnyk Lvivskoi komertsii noi akademii – Bulletin of Lviv Commercial Academy*, 44, 144–147 [in Ukrainian].

6. Handbook of International Quality Control, Auditing, Review, Other Assurance, and Related Services Pronouncements. 2016–2107 Ed. (2017). Vol. I. *www.apu.net.ua*. Retrieved from https://www.apu.net.ua/attachments/article/1151/2017_чaсть1.pdf.

7. Reiestr audytoriv ta subiektiv audytorskoi diialnosti [Register of Auditors and Audit Entities] (2018). *www.apu.com.ua*. <https://www.apu.com.ua/2018/10/01/реєстр-аудиторів-та-суб'єктів-аудитор/> [in Ukrainian].

O. E. Lubenchenko,

*DSc in Economics, Associate Professor,
Head of the National Center for Accounting and Audit,
E-mail: olga.lubenchenko@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4209-8929>;*

M. M. Vasiliuk,

*PhD in Economics, Associate Professor,
Doctoral Student of the National Center for Accounting and Audit,
E-mail: v.mariya69@ukr.net
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7372-4382>;
National Academy of Statistics, Accounting and Audit*

Organizational Principles of the Financial Reporting Audit in Ukraine

The steps to organize the work of an audit firm on performing the task of obligatory audit of financial reporting are defined: (i) appoint the key partner in the audit considering the criteria of audit quality, independence and competency; (ii) record the revealed non-compliances with the Law of Ukraine “Audit of Financial Reporting and Auditing Activities” in the work of an audit firm; (iii) make up personal records of audit customers; (vi) make up working documents, including the ones confirming independence of an audit firm and its staff, conclusions made in time of audit, to produce the audit report; (v) consider the specifics of actions of the key partner in audit in checking the consolidated financial report, the interactions with the Inspection on Quality Assurance, which is a part of the Body charged with public supervision of auditing and the Audit Chamber of Ukraine. It is found that more than one key partner can be appointed according to the Ukrainian law. This situation is fully acceptable when financial reports of high structured economic entities making up consolidated reporting are audited.

It is substantiated that the key partner in audit and task teams members are appointed by an administrative document (the order) of an audit firm. The latter are appointed after the assessment of resources (human and technical) necessary for the task completion at the phase of client acceptance, which can be subject to subsequent review at the phases of planning and task performing, with the respective change in the team staff. An example of calculating the time budget for the audit task completion is provided. It is emphasized that a change of the key partner in time of audit would not be reasonable, because it is stipulated in the law that such partner must be personally involved in checking and sign the auditor report when the check is over. A change of the key partner will decline the quality of financial reporting audit due to the lack of permanent supervision over the checking process and control of task team members, especially when contradictory issues have to be dealt with. An audit firm can reveal non-compliances of its practices with the requirements of the Law of Ukraine “Audit of Financial Reporting and Auditing Activities” and introduce the procedures of recording the revealed non-compliances. These non-compliances are systematized in the article. A format of the personal records of audit customers and sources of making up personal records are specified. A format of the book for analysis of complaints coming from customers and regulatory bodies is proposed to audit firms. The recommended measures can help assure the quality of financial reporting audit in Ukraine.

Key words: *audit, quality of audit services, organization of audit, professional ethics, key partner in audit.*

Бібліографічний опис для цитування:

Лубенченко О. Е., Василюк М. М. Організаційні засади аудиту фінансової звітності в Україні // Статистика України. 2019. № 2. С. 92–97. Doi: 10.31767/su. 2(85)2019.02.10.

Bibliographic description for quoting:

Lubenchenko, O. E., & Vasyliuk, M. M. (2019). Orhanizatsiini zasady audytu finansovoi zvitnosti v Ukraini [Organizational Principles of the Financial Reporting Audit in Ukraine]. *Statystyka Ukrainy – Statistics of Ukraine*, 2, 92–97. Doi: 10.31767/su. 2(85)2019.02.10.